

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek póstautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-nor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többnaposra 10 fill. ártendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 40 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérjével számítatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk füzekötésében levő hirdetés-írók, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ + vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelezézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

1181/1907 szám.

Hirdetmény!

Ezennel felkivatatnak mindazon adót fizetők, kik a mai napig esedékessé vált állami adók és az azok módjára beszédendő megyei ut és községi pótdadó iparkamarai illeték, egyéb tartozásaitak be nem fizették, hogy azt most már 8 nap alatt annál is inkább fizessék be, mert ellenesethen az 1883 évi XLIV t. cz. 58. § a értelmében végrehajtás útján fognak behajtatni.

Városi adóhivatal.

Léva, 1907. évi június hó 7-én.

Komzsik Lajos
adóhiv. főnök.

A Garamvölgy fontossága vármegyénk történetében.

A honfoglaló ősök gyors paripáikon mindig kikémlték előbb a hódítandó területet, s ilyenkor felismervén az értékes pontokat, azok megszerzésére törekedtek elsősorban. Így Barsvármegye már 902-ben megszállt és a magyarok által lakott, megerősített terület. Nevét Bars várától kapta, mely földvár a honfoglalással egyidejű. Anonymus szerint Bors vezér építtette, kit Árpád a Váradot (a mai Alsóvár) ostromló Huba segítségére küldött. Bars várának környéke az ősi magyar kultúra egyik gócpontjává lett. Az Árpádok dicső nemzetségéből származott királyaink gyakran időztek a Garam termékeny völgyében, mert hiszen ez nemcsak a legrégebb vármegyék egyike, de a kereszténység első főfészkei közül való; Szent István a bényi szanczoknál gyűjti össze seregét Koppány ellen, itt a Garam vizénél avatták a szent királyt lovaggá Venczellin és Pázmán lovagok. I. Géza királyunk — még vezér korában — gyakran vadászatot a mai tót kapu környékén, s a hely különösen megnyerte tetszését, amint erről 1075-ben a szent-benedeki apátság részére kiadott alapító oklevele tanuskodik. Ezen alapító oklevél említi Barsot,

mint megerősített helységet. Bars-on tehát már a XI-ik században virágzott a városi élet, ez volt egyuttal a vármegye központja, erőssége.

Megjegyzendő, hogy a mai Barsvármegyének Ujbányától északra eső része még az Árpádok alatt nem tartozott Barsvármegyéhez. A Garam mindkét partján elterülő síkság alkotta az ősi vármegyét, melynek Bars volt a természetes központja. A felső rész csak a XIV.-ik században került Barsmegyéhez.

De Bars vára, szerény földvár alakjában, nem sokáig felelt meg hivatásának. 1236-ban még Bars várán működtek IV. Béla királyunk kiküldöttjei, a bomladozó várrendszer megerősítése céljából. De a tatárjárás után Bars vára és városa elvesztette jelentőségét. Biztosabb helyet kellett keresni a vármegyei kultúra védőbástyája számára. Így épült fel a közelben a selmeczi hegység legdélibb nyulványára támaszkodva a hatalmas lévai vár.

A nagy királyt, ki az ország második alapítójának jelzőjével ékesítették, az a gondolat vezette újjászervező munkálataiban, hogy a fő közlekedési vonalakon, hazánk legértékesebb vidékein oly erős védműveket alkosson, amelyekben védelmet talál a lakosság, a fejlődő kultúra, s a melyeken megtörnek a netán újra betörő tatárok nyilai. Újjászervező munkássága közben gyakran megfordult itt a nagy király, egyik levelét 1245-ben „Bars közelében” keltezi.

A tatárok ugyan nem jöttek vissza, de a még most is büszke várom sokat regélhetne arról, hogy nem volt hazánk történetében háborus idő, melyben a harcok fergetege nem érte volna Léva várát, s ahány zsákmányra szomjas ellenség csak dulta e hazát, az mind felkereste a Garam gazdag völgyét, s ha lehetett, lappangva kerülte el a Garamvidék kulcsát, Léva várát. Csák Máté erőszakoskodásaitól kezdve a szabadságharc legszebb diadaláig a lévai vár sok harcnak részese és tanuja. S

ez természetes is. Bebizonyult, hogy IV. Béla igen jól megválasztotta Barsvármegye kulcsának helyét. Nemzetgazdasági, de harcászati szempontból legfontosabb területek azok, a hol a síkság hegyvidékkel érintkezik. Ahol egy folyó völgye a hegység kincseihez is nyit utat. Nem csoda, hogy annyi hadakozás folyt e fontos vár birtokáért. Már Csák Máté birodalmának Léva képezi déli erősségét, 1318-ban lévai várnagyát, Gyula comest hű szolgálataiért Kistapolcsány birtokában megerősíti. Róbert Károly királyunk is ismerte a hely fontosságát. 1310-ben Barson adománylevelet állít ki hiveinek, hogy őket ezzel is lelkesítse, de hasztalanul, Léva várát nem bírta a hatalmas oligarchától elvenni. Csák halála után Róbert Károly nejeinek adományozza a várat, a mivel természetesen nagy királyi birtok és jövedelem járt.

Ezentul a megyei főispánok egyuttal lévai várnagyok voltak, aminthogy a Bars várához tartozott birtokok is most már Léva várához csatoltattak. Erzsébet várnagya s egyuttal barsi főispán Becsei Imre volt, aki Zách Felicián leányát, Sebét, Koppay malonyai birtokos nejét, a királyi parancsára a lévai vár előtt lefejeztette.

Nagy Lajos uralkodása alatt Léván több ízben nádori közgyűlést tartottak. Ezek közül nevezetes az 1381-iki nádori közgyűlés, mely Gara Miklós nádor elnöklése alatt kimondta, hogy a vár jószágai elidegeníthetetlenek, magánosnak nem adományozhatók. A vár ugyanis királyi volt, amint ezt Nagy Lajosnak egy 1367-iki rendelete is kifejezte, az említett nádori közgyűlés ezen kötöttséget a birtokokra is kimondta. Ugy annak, hogy a vár a királyi várak sorában foglalt helyet, mint annak, hogy jószágai el nem idegeníthetők, az a fontossága, hogy ezen várat és környékét országos jelentőségűnek ismerték.

Zsigmond király, a kinek nem volt alkotmányos érzéke, tultete magát ezen,

nemde nem csak jogosan, de mi több, kötelességből követtem azt el és nem vagyok-e akkor humanusabb mint ti, kik azzal vándoltok, hogy kegyetlen vagyok?

De korbács, bilincs és nyaktilló csak annyit érnek el mint az, ki egyebet nem tud csak büntetni. Azok az elnyomási rendszabályok nem akadályoznának meg engem abban, hogy a csödédek ellenében a legszigorubb rendszabályokhoz ne nyuljak. Csak az kellene, hogy minden ügylet felügyeletemre bizassék és higgyjétek el, nem engednék kereskedelmet üzni azon tapasztalatlan, kilátás nélküli kalmároknak, kiknek berendezésükkor egyebet sincs mint irodájuk és cégédtáblájuk. Valamennyi kereskedőnek rendszer embernek, nyitl modorúnak és egy meghatározott összeggel rendelkezniük kellene lennie, mely utóbbi üzleteinek lebonyolításához mérten elégséges legyen s mely azonfelül a rossz esztendők veszteségeit kiegyenlíteni képes volna. Hogy ezt elérhessék, kényszeríteném őket, hogy üzleti könyveik másodlatát minden esztendőben a kereskedelmi kamara hivatalában bemutatassák, mire az ad hoc kijelölt hatóságok megbiztatnának azok hitelesítésével. A mint valamely spekuláns az óvadék összegét megcsorbítaná, üzletének kiterjedése azonnal korlátozandó volna, ha pedig mindenét elvesztené, neve irgalom nélkül a kereskedők fekete táblájára kifüggeszgetnék.

Ezen főkönyvekbe s a jelzőkönyvekbe mindenki beletekinthetne. A részle-

s Lévát Sári Lászlónak, a Lévaiak ősének adományozta. László fia Lévai Péter nagy érdemeket szerzett, midőn 1434-ben az újból Barsmegyébe törő győzelemittas huszitákat visszaverte. Ezért aztán Barsmegye főispánján kívül az erdélyi vajda méltóságát is elnyerte. Az előző gyakori huszita betörések következtében a birtokos nemesesség értéktárgyait és okleveleit a lévai várban helyezte letétbe. Albert halála után a Lévaiak, mint a vár és vármegye hatalmas urai, I. Ulászló, később a Hunyadiak pártján voltak. Az ellenfél szövetségében Giskra hadai 1440-ben meg is jelentek Bars városnál, azt fel is dúlták, Lévának azonban nem tudtak ártani. Az erős kezű Mátyás idejében leáldozott az oligarchák napja, a Lévaiak is ekkor vesztik el nagy hatalmukat, s részben el is szegényednek. 1526 nyarán már Dóczi Ferencz a vármegye főispánja, a ki a vármegye nemességét a mohácsi csataterre vezette. Barsvármegye is bő véráldozatot hozott a haza oltárán, odaveszett Dóczi főispán, és hat fitestvére, továbbá két Lévai fiu, négy Simonyi, két Kálnai stb. A mohácsi szerencsétlen csatával nemzeti történelmünk fényes része sirba szállt.

A szerencsétlen magyar nemzet két pusztító ellenség közé került, s csodába illő tusakodásokat kellett küzdenie, hogy pusztá életét megmenthesse. Ezen élet-halálra menő küzdelmekből busásan kivette részét Léva vára és a Garam vidéke.

Cim — stb. kórság.

Nemrég azt olvastuk a lapokban, hogy egy pár magyar magnást hercegi rangra fognak emelni. Ehhez nincs hozzászólásunk, ép oly kevéssé, mint a hogy az istállópok sohse bánja, hogy a tinóbból ökor lesz. Csak azért említem e hírt, mert figyelmünket egy kórságra irányítja, mely hazánk nagy társadalmában az utolsó harmincöt év alatt nagyon elterjedt és az emberi nem méltóságába vetett hitet megingatta.

Alig mult el száz éve annak, hogy a

TÁRCZA.

A csödédkről.

Tillier Claude XXV. pamfletje.
Fordította: dr. Karafiáth Máriusz.

(Folytatás.)

A társadalom minden bűncselekményben csak egy dolgot, csak egy jogsérelmet lát. De bizony, ha törvényalkotó volnék, azon lennék, hogy minden lopásnak kijusson a maga büntetése a lopott tárgy szerint. Nem volna többé sem súlyosító sem enyhítő körülmény; a paragrafusok halmaza, mellyel a törvénykönyv agyon van terhelve, egyszerű tarifával pótolatnák; a mennyi a lopott, összeg, annyi nap börtön. A bírának csak szorzást kellene végezniük; az esküdtek teendői abban összpontosulnának, hogy a lopás nagyságát megállapítsák a büntetés pedig soha elengedhető nem volna. Első tekintetben ez mintha sértené az igazságot; de bármiképpen fossza is meg valaki ember-társát a pénzétől, még ha jobiszeműleg is az mindenképen tolvaj és nem kell tehát egyebet tenni, mint a lopott tárgyak értékét összeszámolni. Hogy azonban a nagy tolvajok érdemük szerint lakoljanak, súlyosbítanám a börtönbüntetést és nehogy a kis tolvajokra tal súlyos fenytés mérassék, rövidebbre szabnám azt; de még különféleképpen szigorítanám is a fogságot: a csaló ott többé nem innék pezsgőt a becsapottjai egészségre, gyomrát többé nem szagosítaná csarvas-

gomba pástétommal és ugyan ezt a redszert kérlehetetlenül alkalmaztatnám a gazdagra és szegényre egyaránt.

De, mondjátok, ha az ember ki 500.000 frankot lopott, tarifád szerint életfogytig való börtönt érdemel, akkor majd a 600.000 frankos tolvajra még súlyosabb büntetést nem mérhetsz. — Ha így volna is, nem ép oly nehézkes-e sokban a ti törvénykönyvetek is? Tegyük fel, hogy valaki két gyilkosságot követett el; feje csak egy van és nem tudjátok kétszer lefejeztetni; de ha épen ugyakarjátok akkor valami kegyetlenebb halálbüntetést mérhetnétek ki rá. E helyett a legtöbb esetben azzal éritek be, hogy gályára külditek. De én, én nem bocsátom el emberemet ilyen olcsón. Ha a rendkívüli fogság bizonyos mértékét kiérdemelte és valahogy okot szolgáltatna rá, a letartóztatást botbüntetéssel tarkáznám; minden hónapban megkapná ebből a járandóságát. Mily kegyetlenség, kiálttok fel! Természetes, hisz ti is azon mélybelátásu emberbarátok közül valók vagytok a kik a halál büntetés megszüntetése mellett hangoztatták frázisikat. Titeket csak az a rossz indit meg a melyet láttok, anélkül, hogy megfigyelnétek, nem származik-e belőle valami jó: jajgattok, ha a test megmentése céljából valakinek az ujját vágják el és barbárnak mondjátok az orvost, ki késővel betegét felhasítja, hogy egészségét visszaadja, életét megmentse. És ha annak a rossznak, a melyet okozok sokkal nagyobb rosszt kell megakadályozniat

eket, jól értsd! nem lehetne azokból megtudni; mert felesleges, hogy az eszközök, melyekkel valamely szorgalmas iparos a gyerapodását megalapította versenytársainak elárultassanak; de mindenkinek szabad volna az eredmény fölül kérdezősködni. Így hát, ha valamely kereskedő kölcsön ügyében tárgyalna veled, öt perc alatt megtudnád pénzügyi helyzetét és ehhez alkalmazkodnál. E két rendszabály közül egy is majdnem lehetlenné tenné a csödédt és ezen felül azt az előnyt is nyujtanák, hogy a kölcsönadónak egyközül szolgálának tőkéik biztos elhelyezésére, hogy megszüntetnék az uszorrát és leszállítanák a kamatot.

Bizonyos egyének azt fogják mondani, hogy jly törvény az egész kereskedelmet lehetlenné tenné. Ez azonban tényleg nem áll a tisztességes s a törvényesség határában belül üzött kereskedelemre; de van-e egyáltalában szükségünk más minőre? Vajjon ki kell-e üzni kereskedelmünkben a csalást és szédeltést, avagy fenntartani? Ez a kérdés. Nos, van-e ki a fenntartás mellett merne szavazni? Én a közönség részére abban látok nagy előnyt, hogy a magánosok vagyoni állapota nem volna titok és nem látom át mért volna ez hátrányukra, annál kevésbé, ha azok nem foglalkoznak a bukás utógondolatával.

De, mondjátok ismét, én ezzel sok kereskedőt megfosztanék a hitelétől; ha ügyük rosszra fordul sokinek sem lesz kedve kölcsönt adni s nem lesznek képesek egy sze-

nagy francia forradalom alapján felforgatta a régi rendszert s hogy az egyenlőség diadalmát ült a származás s a mondva csinált „tekintély“ hagyományos kiváltságai fölött. Artatlannak és vétkesnek vére összevegyült a világ város kövezetén s az általa termékenyített talajban felvirágozott a demokrácia. De Danton és Desmonlins Camille és számtalan más hazafi és „ember“ vére el sem párolgott még, midőn Európa harcterein újra halálhőgés hallatszott.

Azután pedig — Ferenc császár megszünt remegni, az orosz cár mosolyogva dörzsölte tenyerét, a jó Frigyes Vilmos újra beleült ősei trónusába és Európa többi, tucatszám szerinti apróbb s nagyobb fejedelmecskéi újra kezdték népeiket boldogítani — Isten kegyelméből.

A demokrácia gyökerét azonban nem bírták elmetezni. 1848-ban újra folyt a polgárvér, újra inogtak a koronák s recsegtek a trónusok.

Ekkor történt az a maga nemében a történelem annaleseiben páratlan álló világcsudája: a magyar nemesség önként mondott le kiváltságairól, lerontotta a korlátokat, melyek a nem nemesét tőle addig távol tartották. Paraszt, polgárember és nemes mint egy-ugyanazon hasza közös gyermekei összelelleztek. Sokan még a nevük nemesi „y“-ját is felcserélték a polgári „i“-betűvel, hogy ezzel is bizonyítsák demokrata érzelmük őszinteségét: akkor lett Jókai Mórból és Vadnay Károlyból Jókai és Vadnai.

Az elnyomatás szomorú korszakának száraz bitói nem akadályozhatták meg, hogy a demokrácia élőfája sudárba ne menjen, sőt e gyászos évek csak kedvező hatással voltak a megerősödésére. A nemzet éreztette, hogy csak úgy kerülheti el a végpusztulást, ha tömörülten áll ellen az arra irányuló törekvéseknek. Kaszinók és más irganylók létesültek, melyek a művelt embert, polgári és nemes származását egyaránt, hajlékukba fogadták. Hét vármegyére szóló bálók hozták össze a genyrt a polgáremberrel, kik ott együtt beszéltek meg a haza sorsát és míg annak nem jutott eszébe származásával hivatkozni, ennek eszébe nem volt a nemességet keresni.

Es ime, ki hitte volna akkor, hogy az „alkotmányos“ korszak életbe léptetése után rövid időre, alig hét-nyolc év tizeddel a marsseillaise első elhangzása után hazánkban a régi korszak — de most fehéres kinövéssekkel — ismét ki fog ujulni!

Alig kerekedett felül a lucus a non lucendo szabadelvű párt és máris megkezdődtek a nemesítések, báróságok, grófsítások. Az emberek hizelgő csábtól felizgatva, hiúságtól ösztökélve, áruba bocsátották meggyőződésüket, önértüket és törték magukat egy kis címerért, egy hétágu koronáért; egy szép hangzású, kis predikátum boldogságuk netovábbjává lett; szívük gyorsabban dobogott, ha azt egy piros, vagy fekete-sárga selyemrongyocskával takarhatták; a kik pedig nem érték fel pénzzel, azok megelégedtek egy kis tanácsossággal; megteremtették a szép hangzású királyi tanácsosi címet, majd — mikor az már nagyon is kopottá vált, mert megkapta minden tanfelügyelő, ha annyit értett is a tanügyhöz mint a csizmadia a harangöntéshez — kezdtek osztogatni nem hivatalnoknak is a magasabb fokú ministeri és még utjabban az osztály mintájú udvari tanácsosságot.

Mintha csak szándékosan akarták volna a magyar társadalomban önzelen, nemes áldozatkészséggel létesített egyenlőséget megzavarni, megemmisíteni: tág teret nyitottak, bő alkalmat nyújtottak, biztató példával szolgálták a kitüntetés minden fajtájáért való versengésnek.

rencsétlen spekuláció után ismét zöld ágra vergődni. De hisz ép' ez az amit én akarok. Mi köze a társadalomnak ahhoz, hogy összeszeded-e magadat? Ép úgy megtalál az téged alatt, a hol most vagy, mint a magasban a hol tegnap voltál. Az csak azzal törődik, hogy nem mentek-e tönkre családok a te hasznod biztosításával. Aztán miért panaszkodtok, hogy megakadályoznak annak kölcsönvételében, amit visszaadni képtelenek vagytok? Nem látod-e be, hogy az ép olyan, mintha a tolvaj panaszkodnék, hogy megakadályozzák egy jó fogásban? Kinek van inkább szüksége arra, hogy a törvények őt protekciójukkal védjék, a szélhámosnak-e, vagy a becsületes embernek? És különben ti vagytok-e az egyedüliek, kiket megakadályoznak, hogy csaljanak? Nem ellenőrzik-e a gabonakereskedők kilogrammjait és literjeit, s nem hitelesítik-e a rőfősnek méterjét? Nem kötelessége-e a társadalomnak tagjait a veszedelmek ellen immunussá tenni, melyeknek ki vannak téve? Nem tilos-e a hidra lépni, melynek biztonsága kétes? Nem látogatnak-e le keresztet oly tetőről, melyről a cserép lehull? nem gyujtanak-e mécseset az árok szélén, mely az uton támadt? És magatok, ha látjátok, hogy valamely hunczut sebekendőmet igyekeznek elcsenni, nem figyelmetnétek-e engem? Miért nem akarjátok tehát, hogy másoknak oly szolgálatot tegyék,

Azt mondhatná a kimúlt pártnak valamely, még mindég rajongó hive, hogy a kormány bölcsesége ezzel a közjó érdekében való buzgó munkálkodásra akarta a honfiakat serkenteni; az a tudat, hogy az érdem elismerésére talál, buzdítólag hat, a csüggedés ellen megőv.

Ösmerlek szép maszk! az érdem elismerése mindenestre szép dolog és jól esik. De az elismerésnek hajhászása, a kötelességnek csak elismerés fejében való teljesítése az emberi nem méltóságával össze nem fér: mert az egyedüli elismerést, melynek elérésére önzertésen fárídnak törekednie kell, csak a lelkiismeret nyugalmban, azon tiszta tudatban találhatjuk, hogy kötelességünket legjobb erőnk és tudásunk szerint teljesítettük; nincs áldás azon a munkán, melyre bennünket csak sivar önzésünk vagy hiúságunk késztet; az ügyért való rajongás pedig, mely egyedül képes alkotni, nem keresi a külvilág elismerését.

Az pedig, hogy a társadalom oly buzgó napszamosait is érte valamely kitüntetés, akik azt nem keresték, nem óhajtották, de nem is reményelték, nem szól ellenem. Vajjon hányan vannak, kiknek az elismerő kitüntetés úgy hullott a gomblyukukba mint a makk a tölgyfa árnyékában ülőnek ölébe? hányan vannak, akik kezüket szívükre téve bátran vallhatják, hogy, midőn hivatásukban meggyőződésük szerint, hiven jártak el, ezt soha sem tették remélhető kitüntetésekre való utógondolattal?

A kitüntetések nagy része bizony pénzbe, sok pénzbe, gyakran egész vagyonba kerül, melynek kamataiból néhány szerény igényű család szépen megélhetne.

Merem állítani, hogy ama sok alapítványnak számottevő része, melyet humánus és kulturális intézmények céljaira tettek, csak a kitüntetés reményének, sőt mondhatnám azon törekvésnek köszönhető létesítését, hogy majd rekompenzáció képen őt vagy hét águ koronát hoz a hához. Hisz látjuk, hogy gyakran oly feltűnő gyorsan követi a nagylelkű alapítványt egy kis nemesítés, báróság, mint menyörgés a villámot mely közelünkben valahol lecsapott. Ily esetekben, kérdi ama rajongó párttag, nem cselekedett-e okosan a kormány, midőn egy hű ember gyöngéjének hizelegve közvetve előmozdította a közjót?

Igaza van, párthű uram, a minister ur okosan cselekedett; mit is tehetne egyebet az opportunismus és utilitarismus aranykorában? de vajjon erkölcsös dolog-e az emberek gyöngéit kiszákmányolni, a társadalom erkölcsét ily példákkal magmételni, a finis sanctificat medium elvét megvalósítani; ez más kérdés, erről azonban önnel nem lehet vitatkozni, mert ehhez önnek, uram, nincs érzelme.

De vannak oly nemesítések, báróságok is, melyek a legszemérméletlenebbül, brevi manu megvásároltattak. Bankárok, nagy iparosok, általában nagy tőkékkel rendelkező egyének, kik — mint hajdanában városunk egyik bírja — millióik mellé még egy kis „becsületet“ is akarták szerezni, egy-egy követválasztás után, zsebkendőjükre himeztethették a koronás monogrammot.

Az a bizonyos pártkassza sokat mesélhetett volna, vig és szomorú vagy vig-szomorú dolgot egyaránt; mert megessett bizony az is, hogy a mindent igérő hatalmas minister ur dicősségének rövid kimultával a sóvárogva várt báróság is csirájában elfonnyadt.

A rendjel szédelgésekről nem is szólok. Azok mint a kolera, vagy a kolumbácsi légy időszakonként fel-fel merültek s akkor bizonyos „tekintélyes“ egyének, kik kifeszített mellel fitogtatták mindaddig az arany láncon

a melyet ti magatok is tennétek nekem? hogy ne mondjam az illetőnek, a mikor látom, hogy nektek már semmitek sincsen: „ne adja a pénzét ennek az embernek, mert az többé vissza nem adja azt önnek?“ Annyi bizonyos, hogy sok iparlovag kénytelen volna a kereskedelmet abba hagyni; és ez talán olyan nagy baj volna? Szükségünk-e kereskedőkben? Ha a polgárorség Neversen foszlanék nem képeznének-e maguk a gabonakereskedők ha, mint máskor összeállnának, igen szép századot? Az általam előterjesztett rendszabályoknak lehetnek hátrányai, melyeket gyenge szememmel nem vagyok képes észre venni; de azt mondani, hogy azok az egész kereskedelmet tönkre tesszik, az annyit jelent mint, hogy az egész kereskedelelem csak szélhámosással tartathatja fenn magát. Ha ez így volna, akkor az aranyozott homlokzatu tárházait mind le kellene bontani, lerántani mind ama pompás czégtáblákat, melyek utcáinkat díszítik, a fodrász vasának átadni ami elegáns bolti segédeink oly szépen kikent ábrázatát és a Marquésas szigetekre deportálni pajzán bolti kisasszonyainkat; miután egy nemzet sokkal könnyebben nélkülözi a kereskedelmet, mint e becsületeséget; kiki a posztóját és selymét a szomszéd népektől is beszerezheti, de erényt nem lehet azoktól vásárolni.

(Vége.)

lógó miniatűr rendjelecskét, egy időre visszatekették azt tokjába, mert — hisz illik, hogy az ember néha el is pudeálja magát.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Koronázási jubileum** Tegnap ünnepeiték országazerte Ferencz József királyunk megkoronázásának 40 éves évfordulóját. Négy évtized nagy idő; kevés uralkodót mutathat föl a történelem, ki ennyi ideig zavartalanul uralkodott; még csekély hivatali szolgálatban is érdem, ha valaki negyven évig becsülettel működött. Az agg uralkodóra Európa s a Nagyvilág tisztelettel tekint, csak mi nem ünnepelehetünk úgy, oly lelkesen, amint ez ily ritka alkalomhoz illenék, mert hiszen a hosszu négy évtized alatt semmit sem haladtunk előre, csak erkölcsben, hitben, bizalomban — hátra. Szívvel óhajtuk, hogy Ő Felsőge még sokáig viselhesse a magyar szent koronát, s hogy ezen koronának legragyogóbb ékköve legyen magyar népek felvirágozása.

— **Vármegyénk törvényhatósági bizottságának** folyó hó 13-ikára kitűzött közgyűlésében választás által betöltendő lesz egy I. osztályu s egy — esetleg, mennyiben az I. osztályu szolgabírói állásra már tényleg alkalmazásban levő II.-od osztályu szolgabíró választatnók meg — két II.-od osztályu szolgabírói állás; úgy az árvászeki jegyzői állás. Tudomásunk szerint az I. osztályu szolgabírói állásra pályáznak: *Benkovics Guidó, Gáldy Kálmán és Latesz Kálmán* II.-od osztályu szolgabírók, a II.-od osztályu szolgabírói állásra: *Boleman János, Rajcsy Rezső, Tócsay Emil* közeg. gyakornokok és ifju *Csekey Vilmos* trencsényi törvényességi joggyakornok. Az aljegyzői állásra pályázók neveit nem ismerjük. Talán *Lúley Kázmér* aljegyző és *Kotiers Emil* újbányai volt polgármester. A vármegye párt ez időközti választásokra vonatkozólag azon állápontra helyezkedett, hogy csupán *Benkovics Guidó* II.-od osztályu szolgabíró t. b. főszolgabíró ajánlja pártólól a törvényhatóság körül szerzett érdemeiért a párttagok figyelmébe, a többi pályázók egyike mellett sem foglal állást, de állást foglal minden oly pályázók ellen, kiket az ellenállás időszakában működött Szász-bizottság annak idején akár azért, mert a törvénytelen kormány rendelkezéseinek magokat alávetették, akár azért, hogy attól előléptetést fogadtak el, kifogásolt.

— **Érettségi vizsgálatok.** A k. r. főgimnáziumban holnap, azaz június hó 10-én kezdődnek a szóbeli érettségi vizsgálatok, melyeken dr. *Pirchala Imre*, pozsony-tanfelügyelő főigazgató fog elnökölni.

— **Gyászhir.** *Gácsér Endre*, helybeli kegyesrendi nárt sulyos csapás érte, amelyben atyját, *Gácsér József* köztiszteletben álló szegedi polgárt, a kéréselhetlen halál f. hó 4-én kiradatta az élők sorából. Igaz, hogy a halál az öreg urra, kit öt év előtt szélhűdés ért, csak megváltás volt; de azért hozzátartozóit mégis mély fájdalommal töltötte el. Enyhítse a derék tanár bánatát barátainak és ismerőseinek őszinte részvéte.

— A gyászoló család a szomorú esetet a következőképen tudatta: *Özvegy Gácsér Józsefné, szül. Lassu Terézia*, egy a maga, mint az alulírottak és a nagyszámú rokonság nevében, szomorú szívvel jelenti, hogy a szerető férj, gondos apa, jó após, nagypapa és rokon *Gácsér József* folyó hó 4-én délelőtt 10 órakor öt évi sulyos szenvedés s a halotti szentségek ájtatos fölvétele után, életének 75-ik és boldog házasságának 52-ik évében csendesen elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó hó 6-án délután 4 órakor fognak a Kecskeméti-utca 11 szám alatt levő gyászházban beszenteltetni s a belvárosi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Lelki útveört az engedelmű szent-miséleázatot az egék Urának folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor mutatjuk be a minorita rend felsővárosi templomában. Az örök világoosság fényeskedjék neki! Szeged, 1907. június hó 5. *Bezdán Józsefné* szül. *Gácsér Terézia, Dudás Józsefné* szül. *Gácsér Mária, öz. Mészáros Józsefné* szül. *Gácsér Etel, Gácsér József, Gácsér Endre* gyermekei. *Bezdán József, Dudás József* vő. Ifju *Gácsér Józsefné* született *Schwarc Mária* menyegye. *Dudás József, Dudás István, Dudás Mariska, Dudás Ödön, Dudás Iónka, Dudás Endre, Dudás Béla, Dudás Irénke, Dudás Károlyka, Mészáros Etelka, Mészáros Mariska, Gácsér Mariska* unokái.

— **Rajzkiallítás.** Tegnap, azaz június 8-tól kezdve láthatók a tanítónövendékek természet utáni való rajzai, festményei az intézet két termében. Az új rendszerű rajz-tanítás eredményei diadalmasan mutatkoznak ezen kiállásban. Mig azelőtt a lelketlen minta-másolás nagyon sok időt vett igénybe, s az eredmény mégis csak értéktelen másolás volt, melyből csak alig lehetett eljutni a festési kísérletekhez, most a tanulók rövid idő alatt könnyen megtanulják a vázolat és festést, örömmel dolgoznak, tetszetős, sőt gyakran értékes dolgokat produkálnak. A kiállítás még ma egész nap látható, amint azt a Nyitrai és Társa kirakatában levő tígyes plakát is hirdeti.

— **Évnyegyedes megyei közgyűlés.** Barsvármegye törvényhatósági bizottsága f. évi június hó 13-án délelőtt 10 órakor Aranyosmaróton évnyegyedes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatában eddig 75 pont szerepel, ezek között egy ujonnan szervezett

I.-ső osztályu, valamint két II.-od osztályu szolgabírói állás, továbbá az árvászeki jegyzői állásnak választás utján leendő betöltése. Ezenkívül egy csomó leirat, átirat és kérelem, meg a szokásos közigazgatási ügyek.

— **Emléktábla-leleplezés.** Selmecbányán ma, június hó 9-én d. u. 4 órakor szép hazafias ünnepélyt tart a város közönsége. Ma leplezik le az *Erdősi*-emléktáblát, *Erdősi Imréné*nek, a selmeci piarista tanárnak, utóbb *branyiszközi* hősnek emléktábláját. A leleplezés igen szép, tartalmas műsor keretében történik; többek közt a főiskolai ifjuság hazafias fogadalmat tesz az emléktábla előtt. Az ünnepélyre a rendező bizottság lelkes hangú meghívókat küldött szülőfaluk, amelynek szövegéből, s az ünnepély műsorából biztatón sugárzik ki a gondolat, hogy ott a nemzetiségi vidéken, Selmecbányán a magyar nemzeti eszmének erős alapja van, s hogy azt ottan példás módon alapják is. — Az ünnepély után este a Városi Vigadóban társas összejövetel lesz.

— **Hivatalos órák a lévai adóhivatalban** f. hó 1-7-ől augusztus 31-ig köznapokon reggeli 7 órától déli 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig.

— **Érdekes eset.** A napokban *Weil* Jakob földbíró, akinek Léván divatárú üzlete volt a *Bakó* féle házban, Amerikából 150 koronát kapott valami *Csalóka* nevű bakabányai születésű embertől. A kisérő levélben elmondja az illető, hogy bocsáson meg neki a címzett, akkor bizony a pénzre szüksége volt, mert ki akart vándorolni, most azonban köszönettel küldi vissza az összeget. A dolognak az a magyarázata, hogy *Weil* évekkal ezelőtt Léván elvesztette tárcáját, melyben 150 korona volt, a becsületességé vált megtaláló most küldte vissza a pénzt tulajdonosának kellemes meglepetésül.

— **Házi tornaverseny.** Az állami tanítóképzőben f. hó 13-án, csütörtökön d. u. 4 órakor házi tornaverseny lesz az intézet udvarán. A verseny műsora: felvonulás, együttes szabadgyakorlatok, mintacsapat tornázása szerekben, játékversenyt (két nagy labdával), végül az egyéni versenyek magas- és hosszú ugrás, rudugrás, súlydobás, tréflis verseny és a díjak kiosztása.

— **Lévai iparkamarai új tagok.** A beszercebányai kereskedelmi- és iparkamara alkerületében, Léván, május hó 28-án ejtettek meg a tagválasztásokat. A kereskedői csoportból megválasztottak: *Faragó Samu, Weisz Benő* és *Braun Gyula* rendes kültagoknak, az iparosok csoportjából: *Hlavács József, Füzely Lajos* és *Presztolánszky Béla* rendes tagoknak, *Holzmann Bódog* és *Kostyák póttagoknak* 1908. január hó 1-3-ól napjától kezdődő megbízatással.

— **Ünnepi kirándulás.** Tegnap, június hó 8-án, a koronázási jubileumi ünnepének napján az állami tanítóképző ünnepi kirándulást tett Szent-Benedekbe. A kiránduláson résztvett a tanári testület és az I.-III. osztályok növendékei. A 8 órai vonattal utaztak el, Szent-Benedekben kiszállván, felmentek az őai apátság templomába, melyben dr. *Haiczl Kálmán* plebános ünnepi szentmisét tartott, mely alatt a tanulók egy része a kóruson régi magyar egyházi énekeket énekelt *Köveskúti* igazgató orgonakiséréte mellett. Az istentisztelet után a templom előtti téren rövid ünnepélyt tartottak, megemlékezvén a koronázásról, mint a magyar alkotmány főbiztosítékáról. Az ünnepély után dr. *Haiczl Kálmán* alapos szakismerettel, lelkes hangú előadás kiseretében mondta el a tanulóknak a templom történetét, megmutogatta a bökű Árpád-házi királyok nagybecsű ajándékait, ismertette a templom művészeti nevezetességeit. — Ezután a kiránduló társaság *Idányi Andor* vendéglőjében jó magyar ebédet kapott, a délután is, kedvesőtlen idő dacára, elég kellemesen folyt le s ugyancsak a vendégőben megvacsorázván, az esti 10 órai vonattal érkeztek haza.

— **Évzáróvizsga.** *Zsarnóca*n június hó 1-én tartották meg az évzáróvizsgát *Feldmayer Agost* ker. tanfelügyelő elnökölete alatt számos vendég jelenlétében. *Zsarnóca* ezen felvidéki kis község tót ajku lakói ma már nyelven magyarok, — mert a román, kath. elemi iskolája e téren oly fokozatos eredményt ért el a magyarosodás terén tanulóival, hogy a tanulók, ha tót nyelven is intezték hozzájuk kérdéseket, magyarul válaszoltak. — A vizsga végeztével a ker. tanfelügyelő meleg szavakkal köszöntö meg *Láby Gyula* és *Havas Béla* ügybuzgó eredményes munkálkodását.

— **Zászló-szentelés.** Barsvármegye kislalföldjén, a termőképességgel gazdagon megáldott Garammentén, a kies fekvésű Zászló községben a kisgazdákból alakult Gazdakör június hó 2-án tartotta meg nagy ünnepély keretében a kör zászlajának felszentelését. — Az ünnepély nagyszámú előkelő közönség részvétele mellett *Schöpplin* Róbert uradalmi gazdaságot vezetésével lelkes hangulattal folyt le, s emlékeztetéssel marad mindazok előtt, akik azon részt vettek. — Délután 3 órakor mozsár durrogás jelzé az ünnepély megkezdését, majd a Gazdakör dalárdája énekelte *Tóth Lajos* zseliai kántortanító vezetésével a Himnuszot. — Ennek elhangzásával a szentelési szertartás vette kezdetét, melyet *Vass Ödön* zselizi plebános és *Csekey Dávid* alsóváradai ev. ref. lelkész végzetek, a kik kőitői szárnyalású beszédekben a kisgazdákat tömörítésre, hazafias munkálkodásra buzdították. Zászló anyai

tisztet Coudenhove Breunner Ernesztin grófnő, — védenőknői tisztet pedig Kherndi Jánosné vállalták. — A szentelt zászlóba szegve veretek: gróf Coudenhove Cunóné, ösvegy gróf Breunner Agostonné, gróf Herberstein Herbertné, gróf Széchenyi Sándor, gróf Coudenhove Cunó, Kherndi Jánosné, Kherndi János, Vass Ödön, Csekegy Dávid, ifju Madarász József országgy. képviselő képviselőben Szedlacsek János, Barsvármegye közönsége képviselőben ifju Ordódy Vilmos szolgabíró, Baramegyei Gazdasági Egyesület képviselőben Ordódy Lajos és Levatic László, Gazdakör képviselőben ifju Fábik András és Schöpflin Róbert. — Ünnepi beszédet mondott a Gazdakör nevében Szedlacsek János, szavalt Csenki Bálint gazdaköri tag, a Gazdasági Egyesület nevében Ordódy Lajos tartott a kisgazdák részére buzditó beszédet, a melyben a kisgazdákat a főszentelt zászlóhoz, mint a magyar hazafiasság szinbolumához való ragaszkodásra buzditotta. — Magas beszédében a kisgazdákat tömörülésre hívta föl a felhozott példákkal bizonyította azt, hogy a gazdaközönség eszidő szerint mennyire elszigetelten, egyedül áll a kereskedő és iparos osztályllyal szemben, mely szervezeten rédi saját érdekeit. — Beszédének kimagasló része volt ama figyelmeztetés, melylyel a szociális tanok hirdetőinek hazaelenes, az állami rend fölforgatását, a nemzeti vagyon tönkretételét célzó törekvéseit ismertette. — Az ünnepély a Gazdakör dalárdájának hazafias énekével, mozsár durrogással ért véget, s ezt követte a Gazdakör táncostélya, mely ugy erkölcsi, valamint anyagi szempontból fényesen sikerültnek mondható. — Részlet vettek az ünnepélyen dr. Kmoskó Béla, mint a függetlenségi párt elnöke, Pásztor Elek a garmamkulai Gazdakör elnöke, az uradalmi tisztakar, és nagyszámú uri közönség.

— **Kirándulás Párisba.** A budapesti VII. kerületi függetlenségi és 48-as kör tagjai július havában kirándulást rendeznek Párisba, melyen a vidéki pártkörök tagjai is résztvehetnek. A részvételi ár I-ső osztályon 620 korona, a II-ik osztályon 500 korona. A külömbőség csak a vasuton és szálláson érvényesül, az ellátás mindkét osztályon egy. Az indulás történik július hó 15-én, visszaérkezés 26-án. A résztvenni óhajtok forduljanak a Magyar Utazási Vállalat r. t.-hoz, (Budapest VI., Eskü-ut 3 sz.) mely a kirándulás technikai rendezésével van megbízva.

— **A Gotterhalte.** Gyönyörű példát mutatott a többnyire régi német polgárokból álló Lőcsé városa az egész országnak, hogy miként kell végezni a Gotterhalte nótával. A minap megtartott képviselőtestületi közgyűlésen Kalmár Elek főgimnáziumi igazgató indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy megkéri a plebánost, miszerint vallásos körmeneteknél a katonaság parádés részvételét ezentul mellőzze, mert a katonaság a nekünk utálatos Gotterhaltét folyton fülünkbe zúgja. A plebános ezen határozat folytán már Urnapján nem is vette igénybe a katonai parádét. Szeged után tehát Lőcsé a dicsőség, hogy a Gotterhaltének kiadta az utját.

Tanügy.
Vizsgák rendje.

A lévai róm. kath. elemi fiúiskolában az évszázó vizsgálatok, a melyekre a szülők és tanúgybarátok ez uton is meghivatnak, — a következő sorrendben lesznek megtartva:
Junius hó 14-én délelőtt az I. és II. osztályban.
Junius hó 14-én délután a III. osztályban.
Junius hó 15-én délelőtt az IV. osztályban.
Junius hó 15-én délután az V. osztályban.
Junius hó 25-én Te Deum.
Léva, 1907. június hó 3-án.

Az igazgatóság.

Az irgalmas nővérek lévai intézetében az évszázó vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak:
Junius hó 17-én a polgári leányiskolában hittani vizsga.
18-án délelőtt az elemi iskola I. A. B. osztályában.
18-án d. u. az elemi isk. II. osztályában.
19-én d. e. az elemi isk. IV-V. osztályában.
19-én d. u. az elemi isk. III. osztályában.
20-án d. e. a polg. isk. I. osztályában.
20-án d. u. a polg. isk. II. osztályában.
21-én d. e. a polg. isk. III. osztályában.
21-én d. u. a polg. isk. IV. osztályában.
22-én d. u. 4 órakor zenevizsga.
25-én. Te Deum.
25-én d. u. vizsga az ovodában.
A vizsgálatokra a szülőket és a tanúgy bíráit ez uton is hívja
Léva, 1907. június hó 6-án.
az igazgatóság.

Léva város iparos- és kereskedő tanoncskoláinak vizsgarendje az 1906-1907. tanév végén:

Junius hó 14-én d. u. 5 órakor a kereskedő tanonciskola I. és III. osztályában.
15-én d. u. 5 órakor a kereskedő tanonciskola II. osztályában.
18-án d. u. 5 órakor az iparos tanonciskola előkészítő és I. osztályában.
19-én d. u. 5 órakor az iparos tanonciskola II. és III. osztályában.
A június 19-iki vizsgálatok befejeztével iskolai évszázó ünnepély, melynek keretében kiosztatnak a jó magaviseletű és szorgalmas tanulóknak a jutalmak, küztük a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Ministerium 50 koronás ösztöndíja.
A vizsgálatokra az iskola iránt érdeklődőket ezennel meghívja
Léva, 1907. június hó 1-én.

Az iskolai felügyelő bizottság.

Az évvégi vizsgálatok rendje a helybeli főgimnáziumban:

Junius hó 14-én: I-VII. Hittan.
Junius hó 15-én: VII. Magyar, görög, latin. VI. Német, magyar, görög. V. Latin, görög-pótló irod., magyar. IV. Latin, történelem.
Junius hó 17-én: III. Magyar, latin, történelem. II. Magyar, latin, földrajz. I-B.) Számítan, rajz, természetrajz. I-A.) Rajz, számítan, földrajz.
Junius hó 18-án: VII. Német, görög. irod., történelem. VI. Történelem, természetrajz, görög. rajz. V. Görög. rajz, számítan, természet. IV. Természetrajz, magyar, német.
Junius hó 19-én: gyónás és áldozás.
Junius hó 20-án: III. Számítan, földrajz. II. Természetrajz, számítan, rajz, szépirás. I-B.) Magyar, latin, földrajz, szépirás. I-A.) Magyar, latin, természetrajz, szépirás.
Junius hó 21-én: VII. Természetan. Mennyiségtan, Gpótló rajz. VI. Latin, görög, ird. mennyiségtan. V. Történelem, német, görög.
Jun. 22-én. IV. Rajz, számítan. III. Német, rajz.
Junius 21-én és 22-én magánvizsgálatok írásbeli és szóbeli része.
24-én. Rendkívüli tantárgyak.
25-én. Torna vizsgálatok.
Jun. 29-én 9 órakor „Te Deum“ és a bizonyítványok kiosztás.

A színházi hét.

A második színházi hét folyamán ismét néhány élvezetes estében volt részünk. Sőt egyenemely alakítás — mint például Kovács a vén bakancsos és Rip van Winkle szerepében, vagy Léva és Kispálfy a Kispajtás-ban — határozottan művészi magaslalon állt.
Mielőtt azonban az előadások méltatásába kezdendénk, nem hallgathatunk el egy oly körülményt, amelynek sajnos következményeit is tapasztalunk kellett. Bámulatos, hogy a mi jó színészeink mily könnyedén, a legkisebb lelkiismeretfurdalás nélkül vegyítik a saját jó-rossz gondolataikat a darab szövegével. Már pedig a rögtönzés legyen az szellemes vagy nem, helyénvaló avagy helytelen — művészi szempontból meg nem engedhető. Minden rögtönzés a darab intenciója, a jelenet hangulata, a jellemek világossága, szóval a színjátszás harmoniája rovására esik. Zavarják egymást a — sokszor ugy is igen gyöngén betanult — beszédben és egy-egy meggondolatlan kiszólással tönkreteszik az egyébként becsületes művészi fáradsággal felépített alkotást.
A színpadon a következők:
Jun. 1-én, szombaton Katalin Baldi és Fejér sok diadalt ért operettje. Először láttuk viszont a színpadon Halmayné. Az ő kvalitásait nem kell már Léván méltatni: régi és jó ismerőse ő a mi közönségünknek. Játékának egyszerű nemessége, csengő tiszta hangja most is a régi. Halmay Mici a kicsi hadnagy szerepében igen jó szerepre talált s alakítása nem igen hagyott kívánni valót maga után. Ennivalóan bájos volt Szentgyörgyi: szívesen elhívte akárki, hogy a hadnagya csak vele éljen, vagy halni akar. Kovács méltó volt önmagához,
Jun. 2-án, vasárnap délután a Smólen Tónit adták gyermekelőadásnak. Este a vén bakancsos és fia a huszár-ban Kovács alakítása művészi nívón állott, bár a legszebb jelenete — midőn holtak hitt fiát viszontlátja — a rendezés tökéletlensége miatt ugyszólván teljesen elesett. Magasházy huszárjából hiányzottak az őszinteség és szerelem hangjai. Az utóbbi hibába esett partnere Szentgyörgyi is, aki a kellesténél is dizekrétebb volt. Elismerőleg kell megemlékeznünk Héricsről, kinél a Veres kocsmáros személyében átgondolt és kidolgozott alakí-

titással állunk szemben. Jók voltak még Halmay Mici, Galambos és Kispálfy.
Jun. 3-án a bolondok háza a szép számban egybegyűlt közönségnek mondhatni állandó derűltsége közepett pergett le. Bár a rendezés és szereptudás nem volt elsőrendű, a darab változatosságos fordulatai, a kiélezett helyzetek komikuma nem tévesztette el a hatást. A pálmán ketten osztoznak: Kispálfy és Kovács. Az előbbinek mindig egyszerű és mindig jóízű humora volt a vidám hangulat táplálója mindvégig. Segítőtársa volt Kovács, aki megmutatta, hogy ha kell, ripacs is tud lenni. — Magasházy-nak nagyobb gondot kellene fordítani az öltözékére. Végre is a színpad: színpad — még az Oroszlánban is.
Jun. 4-én, kedden Rip van Winkle. Kis számú közönség előtt, de a jelen voltak őszinte tetszése mellett játszott és énekel Halmayné és Kovács, kinek klasszikus maszkjáért külön is adózunk. De bámulatosan jó volt Szentgyörgyi, a ki a kis Katrine szerepét nála szokatlan élénkséggel játszotta meg.
Jun. 5-én, szerdán a Kis pajtás. Az eddigelé másorra került darabok között ez tette először igazán tűzpróbára a tehetségeket. S örömmel konstatáljuk, hogy kiállották. Bámulatos dolog, de ugy van, hogy a feladat nehézségével a talentum ereje is nőtt. Meg kell dicséretünk elsősorban Halmay Micit és Léva mindkettőnek fő érdeme és erőssége az őszinte hang és természetesség. Ha Léva egy kissé mélyebb lett volna és nem ejtette volna el az utolsó jelenetét, igazán nem lett volna kifogásunk. Úgyesen és finoman játszott Szentgyörgyi, de nem volt eléggé amerikai. Kispálfy keresetlen eleganciával, biztos fellépéssel és bámulatos kifejező képességgel játszta meg az öreg márkai rokonszenves alakját. Ismét egy bizonyítéka sokoldalúságának. Galambosban hiányzott a humor, szeretetreméltóbbnak kellett volna lennie.
Jun. 6-án csütörtökön Szulamith. A címszerepet Halmayné énekelte sok érzéssel és kifejező erővel. Játéka erőteljes. Beszédében a régi iskola híve, de amellet nem esen egyszerű és mindig kifejező. Galambos Absolon szerepében nagyon száraz volt. Sok élet, erő, szenvedély és szerelemből van Absolon egyénisége összegyurva: s mindebből Galambosnál édeskeveset láttunk. Végre is férfinak kell lennie a javából, hiszen két asszony lesz belá halálig szerelmes. Jóízű alakok voltak Kovács, Hérics és Kispálfy a kerők szerepében, nemkülönben Léva mint néger szolgál.

Jun. 7-én, pénteken a Gyurkovics leányok került színre kicsi, de lelkes közönség előtt. Halmay Mici és Léva természetes, és temperamentumos játékkal elsősorban méltók a dicséretre. De igen ügyes volt Szabó Horszánta és Pálfy Etel és Bartók Edith is. Bájosan naiv volt Szentgyörgyi. A férfiak közül Kovács és Hérics osztozik még a sikerben.

Közönség köréből.
Köszönetnyilvánítás.

Dr. Rudnyánszky Titusz aranyosmaróti főszolgabíró ur 5 kor., Frommer Sándor ur Csátáról 10 kor. Ertinger Józsefné lévai lakosné pedig — a nála földbérletből visszahagyott foglaló czimén 4 kor. összesen 19 koronát juttattak Stefánia árvaházunk céljaira; Id. Roxer János ur pedig nagymennyiségű fakanalat adott elárúsítás végett ajándékoló árvaházunknak. Midőn a fenti adományok kézhezvételét — e lap szíves-ségéből — nyilvánosan is van szerencsénk nyugtázní, fogadják a nemeslelkű emberbarátok: kis árváink nevében leghálásabb köszönetünket.
Léva, 1907 június hó 7-én
Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nögyel. elnök nögyel. titkár

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.
Buzs m.-mássánként 18 kor. — fill. 18 kor. 20 fill. — Kétszeres 15 kor. 80 fill. 16 kor. 80 fill. — Rozs 13 kor. 20 fill. 14 kor. 60 fill. — Árpa 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Zab 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Kukorica 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 26 kor. 80 fill. 28 kor. 80 fill. — Bab 14 kor. 40 fill. 15 kor. 20 fill. — Köles 9 kor. 20 fill. 9 kor. 80 fill.
Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten
Vöröshere elsőrendű, eredetileg is arankamentes 150—155 — Vöröslóhere elsőrendű 135—145 — Vöröslóhere esőverte mag 140—145 — Luczerna elsőrendű világos szem 130—140 — Luczerna esővert barna magu 110—120 — Biborhore 28—30 —

Fehérhere 90—110 — Baltaczin 32—33 — hámozott 76—80 Muhar 21—23 — Bükkyöny 14—15 —

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1907 évi június hó 2-től 1907 évi június hó 9-ig.
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Jakab Lajos Dokupil Cziczilia	leány	Erzsébet Anna
Mészáros Mihály Kalapos Anna	fiu	Árpád
Balog Margit	leány	halva született
özv. Hrala Jánosné Kovács M	leány	Julianna
Szepesy László Miskovics Ilona	leány	Katalin

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Idsb. özv. Rác Jónás özv. Gutrai Jánosné szül. Deák Erzsébet	cv. ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Marcsek András	56 éves	Idült béluhurat

Szerkesztői üzenetek.

Szabolovszky István Förműcshánya. A kérdéses kéziratot nem kaptuk meg.
Nyiltér.

Báró Kozmitza — (ezelőtt — Mattoni-féle) — budai
Király-keserűvíz
az Erzsébet-Sósfürdő forrása.
Enyhe hashajtó.

Táncziskola megnyitás!

A n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy június 23-án az Oroszlán ezálló termében táncztanfolyamot nyitok.
Remélem, hogy ugy mint az elmúlt években, ugy eszidén is lelkiismeretes tanítással, a város és környéke közönségének elismerését fogom kivívni.
Délutáni deák tantolyam!
Boston és különórak!
Feluöttteknek esti tantolyam!
Esetleg Léva közelében levő községben külön csoportok tanítását is elfogadom!
A n. é. közönségnek szives pártfogását kéri
Kreutz Gyula
föv. okl. táncztanító.

Urak figyelmébe.

Értesitem a nagy érdemű közönséget, hogy a nyári idény előhaladottsága miatt üzletemben készpénz fizetés mellett, a legjutányosabban a divatnak megfelelő öltönyök készítettnek.
Megrendeléseket szívesen fogad
Hlavács József
férfi szabó Léván.

A ki Budapestre jön, ide megy!
AMOR NAGY-KAVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)
Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: Kanczler Gyula.
Naponta Toll Árpád és Toll Károly teljes zónakara hangversenyez.
Minden idegen nézze meg!

WEISZ SAMU és FIA cég még hátralevő áruraktárát tizennégy napon belül az eddiginél még mélyebben leszállított áron árusítja el.

CSASZARFÜRDŐ BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgamasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- és márványfürdők; hőg-, szénsavas- és viamosvíz-fürdők. Ivó- és balneológiai kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tükre teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével léért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepő, májolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát a cunoktatásával szembe és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Crème mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepőket, májoltokat, kiütéseket, bőrtöréseket mitesszert, arc- és közhőrséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-poudre (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni. Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.
Főraktár Léván: Dezséri Boleman és Medvoczky Sándor gyógyszerésztárakban.

Ó V A S!!
A rögóta kitűnően bevált
GREENSILL-féle szájvizet
utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen, utasítsuk vissza.
Kapható: minden
gyógytárban,
drogeriában, és
jobb illatszer-ke-
reskedésben.

Hogy mi a Hoppa?
Frázisokkal bizonyára tudnánk bátást kelteni a t. hölgyek körében, ilyeneket mellőzve egyenesen megmondjuk, hogy a Hoppa angol teint regulator egymaga pótol minden kremet, szappant, pudert, meszerű gyorsasággal szépi, eltünteti szepőt, májoltot, bőrvörösséget, mitesszert, pör-senést, pattanást, minden arctisztáltságot. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot és kezeket.
Ez és semmi más a
Ára 2 kor. 50 fillér. **Hoppa** Ára 2 kor. 50 fillér.
Elismerő levelek a legelőkelőbb hölgyekről.
Főraktár: Kaiser V. és tsa. drogeria.
Győr, Baross-ut 1. sz.
Kapható gyógyszerésztárakban és drogeriában.

Nagyságos asszony,
tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?
Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánezatot kap, mely a »Kathreiner«-t kiütető, mindenelőnyt nélkülöz.
Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
birta, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.
Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie vénsni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképpel, mint védjeggyel.

Védjegy: „Horgony!“
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótléka
egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közszenyénél, csúznál és meghűlések-nél, bedörzsölés képpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—.80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerésztárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerésztára az „Aranyoroszlánhoz“, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

549 szám.
Hivatalos árverési hirdetmény.
Alulírott Garamkovácsi község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Garamkovácsi község községi
 vadászati joga
folyó évi június hó 13-án d. e. 10 órakor Garamkovácsi községben a körjegyzői irodában nyilvános árverésen hat egymásután következő évre bérbeadni fog.
Az árverési feltételek községi bírónál bármikor megtekinthetők.
Garamkovácsiban 1907 évi május hó 30-án.
Thuránszky Géza Dvorák János
körjegyző. bíró.

Nyitrai és Társa
könyv- és papirkereskedése, könyvnyomdája és e lap kiadóhivatala
1907 július hó 1-től
Petőfi-utcában a Weisz Samu és fia cég üzlethelyiségében lesz elhelyezve.

Káta János
kocsifényező és kárpitos
Léván.
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Léván Klapka-utca 9. szám alatt
kocsifényező, kocsinyerges és kárpitos
műhelyt nyitottam.
Elvállalok kocsifényezést és kocsinyergesmunkát, készítek legújabb divatu új kocsikat Továbbá kárpitos munkát, háló, ebédlő diványokat öreg diványok átdolgozását.
22 évi tapasztalataim arra engednek következtetni, hogy t. c. legkényesebb igényeit képes vagyok kielégíteni.
Midőn magamat t. c. kegyes pártfogásába ajánlva s mielőbbi becses megrendelése velmetisztelni kegyeskedik.

Kern Testvérek Léván.
Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-liszt-, festék-, kofekető áruk- gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádógos, gépész, lakatos, kovács, kádár kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekereszek, valódi Fischer-féle reszelők és fásolyok, löször-, afrik Afripuo és tengeri fű, épület- és butor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, cognac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhakkal felszerelt raktárakat.
Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítetnek, új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Magy. kir. dohány, szivar, lópor és kártya-árusítás. Első gazdasági és varró-gépek, koszorú-, fa- és érozkoporsó raktára. **AZ ARANY KASZÁHOZ.**
A gödöllői Borászati Eg. esület mint részv. társaság palack-borralnak elárusító raktára. Folyékony arany és ezüst festékek.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb Agricola vetőgépek, acél ekék 1, 2, 3 és 4 barázdásuak,
Csèplőgépek
szabad. új kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi-, járgány és gőzhajtásra.
rét, moha, tagozott és diagonál BORONAK, gyűrűs és sima acél lemez, földi heng. „Arató-gépek“ fünek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók. Szabad-aszaló készülékek, gyümölcs és főzelékeknek. Bor sajtók, gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zuzók és bogymorzsolók.
Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő. „SYPHONIA.“ Tormács és vértetű pusztításra. Szállítható takarék tüzhelyek. Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta „gazdasági gépeket“ legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak:
MAYFARTH PH. és Társa
cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek Alapítva 1872. Bécs, 111 Taborstrasse 71. 1000 munkás.
Kitüntette több 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.
Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

